

TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2018)0518

Wdrożenie układu o stowarzyszeniu UE z Ukrainą

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie wdrożenia układu o stowarzyszeniu UE z Ukrainą (2017/2283(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 8 oraz tytuł V, a w szczególności art. 21, 22, 36 i 37, Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz część piątą Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony, oraz powiązany program stowarzyszeniowy,
- uwzględniając wspólny dokument roboczy Komisji Europejskiej i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie sprawozdania z wdrożenia układu o stowarzyszeniu przez Ukrainę (SWD(2017)0376),
- uwzględniając rezultat misji Komisji Spraw Zagranicznych na Ukrainie, która odbyła się w dniach 4–6 kwietnia 2018 r.,
- uwzględniając ekspertyzy sporządzone dla Komisji Spraw Zagranicznych, w tym badanie pt. „The electoral reforms in three association countries of the Eastern Neighbourhood – Ukraine, Georgia and Moldova and their impact on political developments in these countries” [Reformy systemu wyborczego w trzech krajach stowarzyszenia z wschodniego sąsiedztwa – na Ukrainie, w Gruzji i w Mołdawii – oraz ich wpływ na rozwój sytuacji politycznej w tych krajach] opublikowane w dniu 26 października 2017 r., badanie pt. „Institutional Architecture for the Implementation Agreements in Georgia, Moldova and Ukraine” [Architektura instytucjonalna dla układu o stowarzyszeniu w Gruzji, w Mołdawii i na Ukrainie] opublikowane w czerwcu 2018 r. oraz analizę porównawczą pt. „The Development of an Institutional Framework for the Implementation of the Association Agreements in Georgia, Moldova and Ukraine” [Rozwój ram instytucjonalnych do wdrożenia układów o stowarzyszeniu w Gruzji, w Mołdawii i na Ukrainie] opublikowaną w lipcu 2018 r.,
- uwzględniając art. 52 Regulaminu, a także art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy i załącznik 3 do tej decyzji,

- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Handlu Międzynarodowego (A8-0369/2018),
- uwzględniając wspólny dokument roboczy Komisji Europejskiej i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 7 listopada 2018 r. w sprawie sprawozdania z wdrożenia układu o stowarzyszeniu z Ukrainą (SWD(2018)0462),

Ogólne warunki przeprowadzania reformy – wojna, zagrożenia dla bezpieczeństwa oraz wyzwania krajowe

- A. mając na uwadze, że choć Ukraina czyni postępy na drodze do integracji europejskiej, odnotowując istotne osiągnięcia w pierwszym okresie wyborczym po rewolucji godności, nadal istnieje potrzeba zajęcia się trudniejszymi zadaniami, a wsparcie publiczne dla modernizacji i reform słabnie wskutek rozczarowania społeczeństwa pogarszającymi się warunkami socjalnymi, niepewnością co do przyszłości, niezadowoleniem z prowadzonej przez rząd polityki reform, nieprzerwaną władzą oligarchów i utrzymującą się powszechną korupcją w instytucjach państwowych; mając na uwadze, że aprobatą obywateli Ukrainy co do zbliżenia kraju z UE pozostaje wysoka, jednak znaczny odsetek ludności jest mimo to niezadowolony z ogólnego rozwoju kraju;
- B. mając na uwadze, że około pięć milionów Ukraińców pracuje obecnie za granicą, zarówno jako migranci długoterminowi, jak i pracownicy krótkoterminowi i sezonowi – głównie w Rosji i coraz częściej w Polsce – a także mając na uwadze, że przekazy emigrantów są ważnym czynnikiem stabilności gospodarczej;
- C. mając na uwadze, że w tym kontekście należy przyjąć z zadowoleniem istotne osiągnięcia w stosunkach UE–Ukraina, takie jak wejście w życie ruchu bezwizowego w dniu 11 czerwca 2017 r. i układu o stowarzyszeniu w dniu 1 września 2017 r.;
- D. mając na uwadze, że Ukraina zasługuje na szczególną pochwałę za reformy w obszarze energetyki, zdrowia, systemu emerytalnego, edukacji, administracji publicznej, decentralizacji, zamówień publicznych, obrony i bezpieczeństwa oraz sektora bankowego, a także za zapewnienie stabilizacji makroekonomicznej; mając na uwadze, że reformom towarzyszyły drastyczne podwyżki cen, cięcia świadczeń socjalnych oraz pogorszenie się dostępu do systemów opieki społecznej; mając na uwadze, że nadal istnieją poważne wyzwania, zwłaszcza w takich obszarach jak walka z korupcją, prywatyzacja i reforma sądownictwa; mając na uwadze, że pogłębiona i kompleksowa umowa o wolnym handlu (DCFTA), która stanowi element układu o stowarzyszeniu UE–Ukraina i która oficjalnie weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., zapewnia solidną podstawę dla rozwoju gospodarczego i modernizacji Ukrainy; mając na uwadze, że w ciągu ostatnich czterech lat gospodarka Ukrainy nie tylko ustabilizowała się, lecz także wykazuje pewne sygnały poprawy; mając na uwadze, że od podpisania układu o stowarzyszeniu w 2014 r. Ukraina wprowadziła więcej proeuropejskich reform niż we wszystkich wcześniejszych latach swojej niepodległości;
- E. mając na uwadze, że dziedzictwo przeszłości – mianowicie niepewność prawa i znaczna liczba częściowo sprzecznych ze sobą przepisów, opór ze strony interesów oligarchów i innych partykularnych interesów, korupcja, nepotyzm, słabość instytucji publicznych oraz brak jasnych procedur wdrażania układu o stowarzyszeniu i instytucji koordynujących to wdrażanie – zagraża reformom instytucjonalnym na Ukrainie; mając

- na uwadze, że program reform na Ukrainie powinien skupiać się na przekrojowych kwestiach decentralizacji, reformy administracji publicznej, deregulacji i deoligarchizacji;
- F. mając na uwadze, że wzmacnianie zdolności administracyjnych instytucji państwowych ma zasadnicze znaczenie dla wdrożenia układu o stowarzyszeniu / DCFTA i zapewnienia skuteczności reform;
- G. mając na uwadze, że należy udoskonalić i wzmocnić wysiłki podejmowane w celu szerzenia informacji na temat ewoluującego i dynamicznego charakteru układu o stowarzyszeniu, a także charakteru i treści związanych z nim reform oraz płynących z nich korzyści dla obywateli, tak aby zapewnić publiczną akceptację i zaufanie publiczne w odniesieniu do niezbędnych kroków na europejskiej drodze Ukrainy;
- H. mając na uwadze, że Unia Europejska zdecydowanie utrzymuje swoje silne poparcie i zaangażowanie na rzecz niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy w jej granicach uznanych przez społeczność międzynarodową, a także swoje wsparcie dla skoordynowanych na szczeblu międzynarodowym sankcji przeciw rządowi i podmiotom podważającym integralność terytorialną tego kraju;
- I. mając na uwadze, że – potępiając trwającą rosyjską agresję na wschodzie Ukrainy, bezprawną aneksję Republiki Autonomicznej Krymu i Sewastopola oraz rosyjską okupację niektórych regionów w obwodach donieckim i ługańskim, z których to działań wszystkie stanowią naruszenie prawa międzynarodowego oraz zobowiązań i obowiązków Rosji w związku z jej członkostwem w organizacjach międzynarodowych oraz jej uczestnictwem w europejskich porozumieniach podpisanych zarówno przez Rosję, jak i Ukrainę, takich jak Karta Narodów Zjednoczonych, akt końcowy z Helsinek, memorandum budapeszteńskie i traktat o przyjaźni, współpracy i partnerstwie między Ukrainą a Federacją Rosyjską z 1997 r. – należy uznać, że Ukraina stawia czoła wyzwaniom związanym z przemianami w warunkach wojny i przy próbach destabilizacji;
- J. mając na uwadze, że w kontekście agresji przeciwko Ukrainie pod przywództwem Rosji wprowadzono unijne środki ograniczające przeciwko Federacji Rosyjskiej, których obowiązywanie jest regularnie przedłużane; mając na uwadze, że pożądane jest szersze zaangażowanie UE w rozwiązanie tego konfliktu, na przykład poprzez powołanie specjalnego wysłannika UE ds. konfliktu na wschodzie Ukrainy i na Krymie; ponawia swój apel o przeprowadzenie międzynarodowych negocjacji w sprawie zaprzestania okupacji Półwyspu Krymskiego, przy udziale UE; mając na uwadze, że stosowanie sankcji przeciwko Rosji powinno być przedłużane i rozszerzane – w szczególności na osoby i przedsiębiorstwa, które czerpią korzyści z łamania prawa – do czasu, aż Federacja Rosyjska umożliwi Ukrainie pełne przywrócenie swojej suwerenności i integralności terytorialnej;
- K. mając na uwadze, że 25 listopada 2018 r. trzy okręty ukraińskiej marynarki wojennej dokonujące rutynowego transferu z Odessy do Mariupola zostały zablokowane na wodach międzynarodowych, ostrzelane i zajęte przez rosyjską straż przybrzeżną; mając na uwadze, że kilku ukraińskich marynarzy zostało rannych, a 24 aresztowanych oraz że w wyniku tego działania ze strony Rosji 26 listopada 2018 r. w 10 regionach Ukrainy wprowadzono na 30 dni ograniczony stan wojenny; mając na uwadze, że należy potępić budowę mostu nad Cieśniną Kerczeńską łączącego nielegalnie zaanektowany Półwysep

Krymski z częścią kontynentalną Rosji, którą rozpoczęto bez zgody Ukrainy, przy rażącym naruszeniu jej suwerenności i integralności terytorialnej; mając na uwadze godne ubolewania działania Federacji Rosyjskiej na Morzu Azowskim, które stanowią nadużycie, ponieważ naruszają międzynarodowe prawo morskie i międzynarodowe zobowiązania podjęte przez samą Rosję; mając na uwadze, że należy potępić zbyt częste zatrzymywanie i kontrole statków handlowych – zarówno ukraińskich, jak i pływających pod banderą państw trzecich, w tym statków pływających pod banderą różnych państw członkowskich UE;

- L. mając na uwadze, że Rada Najwyższa Ukrainy zasługuje na uznanie za rozwagę we wprowadzeniu odpowiedniej równowagi między lepszą obroną a zagwarantowaniem demokratycznych standardów i rządów prawa, jak również za podział uprawnień konstytucyjnych podczas przyjmowania ustawy o wprowadzeniu stanu wojennego; mając na uwadze, że stan wojenny wprowadzono jedynie w tych regionach Ukrainy, które graniczą z Rosją, tj. na Morzu Azowskim, Morzu Czarnym i w mołdawskim regionie Naddniestrza, gdzie stacjonują rosyjskie wojska; mając na uwadze, że ograniczenia podstawowych wolności i praw obywatelskich w tych regionach wejdą w życie tylko w przypadku ataku rosyjskich sił lądowych na Ukrainę; mając na uwadze, że stan wojenny zakończy się w dniu 26 grudnia 2018 r.;

Istniejące ramy instytucjonalne do wdrażania reform

1. zwraca uwagę na pięć kluczowych obszarów, na których Ukraina musi się skupić, aby wzmocnić proces wdrażania układu o stowarzyszeniu: koordynację, odpowiedzialność za własny rozwój, ustalanie priorytetów, monitorowanie i komunikację; w związku z tym wyraża zadowolenie z niedawno przyjętej strategii komunikacyjnej rządu oraz kampanii komunikacyjnej „Wspólne postępy” [„Moving Forward Together”] prowadzonej przez delegaturę Unii na Ukrainie; przypomina o propozycji strategii politycznej „Partnerstwa Wschodniego Plus” (PW+), popieranej przez Parlament z myślą o odblokowaniu nowych możliwości;
2. podkreśla swoje przekonanie, że znaczące postępy we wdrażaniu układu o stowarzyszeniu i reform będą możliwe jedynie wtedy, gdy przeprowadzony zostanie proces deoligarchizacji, który raz na zawsze zlikwiduje głęboko zakorzeniony system, w którym władza gospodarcza, polityczna i medialna jest skoncentrowana w rękach kilku osób czerpiących wzajemne korzyści – problem ten nadal w znacznym stopniu wpływa na przebieg reform i coraz bardziej je utrudnia; krytykuje fakt, że jak dotąd deoligarchizacja została wykorzystana przede wszystkim jako narzędzie do uporządkowania rynku i przywrócenia zupełnie zniszczonej w 2014 r. równowagi między różnymi grupami oligarchów; wyraża zaniepokojenie utrzymującymi się konfliktami interesów w organach regulacyjnych i kontrolnych, które przybrały rozmiar otwartych walk między organami;
3. wskazuje na pilną potrzebę zwiększenia nadzoru politycznego, synergii i koordynacji procesu integracji europejskiej na najwyższym szczeblu politycznym oraz poświęcenia większej uwagi reformom przynoszącym widoczne korzyści obywatelom;
4. przyjmuje z zadowoleniem program ustawodawczy mający na celu uporządkowanie ambitnego zakresu układu o stowarzyszeniu oraz podkreśla, że zarówno wysokiej

jakości ustawodawstwo, jak i stała wola i zdolność do jego odpowiedniego wdrożenia pozostają bardzo istotne, aby przynieść obywatelom zauważalne korzyści;

5. zwraca uwagę, że postępy we wdrażaniu są uzależnione od zaangażowania przywództwa politycznego w reformy, zaangażowania elit politycznych na rzecz integracji europejskiej i traktowania przez nie tej kwestii w sposób priorytetowy, a także zdolności ministerstw, agencji wykonawczych i niezależnych organów regulacyjnych;
6. podkreśla potrzebę udoskonalenia procesu wewnętrznego podejmowania decyzji w Radzie Najwyższej Ukrainy, aby usprawnić przyjmowanie projektów ustaw związanych z wdrażaniem układu o stowarzyszeniu i nadać im priorytet; uważa w związku z tym, że należy rozszerzyć rolę Komisji Integracji Europejskiej i że komisja ta powinna mieć możliwość blokowania ustawodawstwa sprzecznego z zobowiązaniami podjętymi w ramach układu o stowarzyszeniu; podkreśla, że reformy te należy przeprowadzić przed końcem obecnej kadencji;
7. wyraża zaniepokojenie brakiem narzędzi i zasobów po stronie Rządowego Biura Integracji Europejskiej oraz Rządowego Urzędu Integracji Europejskiej i Euroatlantyckiej, w tym ich statusu formalnego, personelu i budżetu, które są konieczne, by zarządzać mandatem o takich rozmiarach i takiej złożoności; podkreśla brak kryteriów oceny stopnia zgodności między krajowymi aktami prawnymi a prawem Unii;
8. przyjmuje z zadowoleniem wysiłki Ukrainy na rzecz ustanowienia instytucjonalnego systemu monitorowania wdrożenia układu o stowarzyszeniu, w tym rządowego planu działania;
9. podkreśla pilną potrzebę dalszej pomocy technicznej, eksperckiej i finansowej, mającej na celu budowanie zdolności Rady Najwyższej Ukrainy i kluczowych ministerstw; z zadowoleniem przyjmuje współpracę Parlamentu Europejskiego z Radą Najwyższą Ukrainy na rzecz budowania zdolności oraz proces dialogu im. Jeana Monneta;
10. zwraca uwagę na niemożność przewyciężenia hermetycznego sposobu myślenia w niektórych ministerstwach, co nie pozwala na zajęcie spójnego stanowiska w sprawach związanych z integracją europejską; wzywa w związku z tym do zacieśnienia współpracy między rządem a Radą Najwyższą Ukrainy w sprawach związanych z UE;
11. wyraża zaniepokojenie brakiem szczególnego mechanizmu regulującego interakcję między rządem a parlamentem odnośnie do wdrażania układu o stowarzyszeniu oraz DCFTA;
12. przyjmuje z zadowoleniem nowy plan działania na rzecz wdrożenia układu o stowarzyszeniu i DCFTA oraz wysiłki na rzecz konsolidacji stanowisk i współpracy między rządem a parlamentem w oparciu o plan działania na rzecz wdrożenia układu o stowarzyszeniu; podkreśla, że skuteczność wdrażania reform jest bezpośrednio związana z etapami wstępnymi kształtowania polityki i ustawodawstwa; podkreśla, że proces zaplanowanego zbliżenia ustawodawczego i regulacyjnego na Ukrainie wymaga przyspieszenia i udoskonalenia, ze zwróceniem szczególnej uwagi na jakość ustawodawstwa; odnotowuje, że w cyklu kształtowania polityki brakuje niezbędnego instrumentu, jakim są konsultacje publiczne, podejmowanie decyzji w oparciu o prace badawcze oraz kontrole jakości ustawodawstwa; podkreśla, że kampania wyborcza nie

powinna szkodzić trwającemu procesowi reform;

13. zwraca uwagę na zalecenia zawarte w sprawozdaniu z delegacji Parlamentu Europejskiego w sprawie reformy wewnętrznej i budowania zdolności na rzecz zbliżenia ukraińskich przepisów ustawodawczych do dorobku prawnego UE, z których większość wciąż czeka na uchwalenie;
14. zachęca Ukrainę do skoncentrowania się w programie reform na trzech głównych priorytetach: i) stworzeniu skutecznych ram prawnych do walki z korupcją, w tym instytucji, przejrzystości finansowej i audytu; ii) reformie decentralizacyjnej; iii) deoligarchizacji i prywatyzacji;
15. podkreśla fakt, że układ o stowarzyszeniu nie stanowi ostatecznego celu stosunków UE–Ukraina, oraz przyjmuje z zadowoleniem europejskie aspiracje Ukrainy; popiera rozwijanie nowych form zacieśnionej współpracy z UE, takich jak stopniowe zbliżanie się Ukrainy do unii celnej, unii energetycznej i jednolitego rynku cyfrowego;
16. zaznacza, że Ukraina ma europejskie perspektywy zgodnie z art. 49 TUE i może ubiegać się o członkostwo w Unii Europejskiej, o ile spełnia kryteria kopenhaskie, przestrzega zasad demokracji i respektuje podstawowe wolności oraz prawa człowieka i mniejszości, a także szanuje praworządność;

Dialog polityczny

17. przyjmuje z zadowoleniem i wspiera wysoce intensywny dialog prowadzony między UE a Ukrainą na wielu różnych płaszczyznach, w szczególności między Parlamentem Europejskim a Radą Najwyższą Ukrainy, m.in. za pośrednictwem Komisji Parlamentarnej Stowarzyszenia UE–Ukraina, w tym dialog na wiele kontrowersyjnych tematów;
18. przyjmuje z zadowoleniem pierwsze wyniki dialogu im. Jeana Monneta między Parlamentem Europejskim a Radą Najwyższą Ukrainy w postaci ustanowienia grupy roboczej ds. reform, wdrożenia budowania zdolności instytucjonalnych i przyjęcia pierwszych aktów ustawodawczych nastawionych na reformy instytucjonalne;
19. przyjmuje z zadowoleniem ustanowienie Zgromadzenia Międzyparlamentarnego Gruzji, Mołdawii i Ukrainy oraz jego pierwsze posiedzenie, które odbyło się w dniach 8–9 czerwca 2018 r. w Kijowie; zachęca to zgromadzenie, aby kontrolowało wdrażanie układów o stowarzyszeniu;
20. przyjmuje z zadowoleniem skuteczne i bezpieczne wdrożenie ruchu bezwizowego z Ukrainą i jego korzystne skutki dla kontaktów międzyludzkich między mieszkańcami Ukrainy i UE;
21. podkreśla znaczenie dokonywania dalszych postępów i pogłębienia kultury dialogu parlamentarnego jako kluczowego kroku na rzecz uczynienia Rady Najwyższej Ukrainy skuteczniejszym, bardziej przejrzystym i wydajniejszym organem ustawodawczym;

Praworządność i dobre sprawowanie władzy

22. podkreśla, że walka z korupcją powinna pozostać sprawą priorytetową oraz być prowadzona w sposób spójny i wiarygodny, nie tylko aby wdrożyć układ o

stowarzyszeniu, ale także aby przyciągnąć nowe inwestycje i nadać impuls ukraińskiej gospodarce, co jest niezbędnym warunkiem tworzenia miejsc pracy i generowania dochodu gospodarstw domowych;

23. przyjmuje z zadowoleniem wszystkie wprowadzone z powodzeniem środki na rzecz likwidacji przestrzeni dla korupcji i nielegalnego wzbogacania się, np. w dziedzinie zamówień publicznych i handlu gazem;
24. przyjmuje z zadowoleniem trwającą kompleksową reformę sądownictwa, ale wyraża ubolewanie, że istniejący system sądowy na Ukrainie nadal jest w dużym stopniu nieskuteczny, skorumpowany i uwikłany w zależności polityczne; podkreśla znaczenie przeprowadzania procesu weryfikacji sędziów w sposób zgodny z najwyższymi międzynarodowymi standardami, a także ustanowienia przejrzystego i wysoce rzetelnego procesu selekcji, który zwiększyłby uczciwość i profesjonalizm sędziów i prokuratorów oraz podniósł zaufanie obywateli do systemu sądowego; wzywa do niezwłocznego ustanowienia niezależnego Wysokiego Sądu Antykorupcyjnego w sposób przejrzysty i godny zaufania; przyjmuje z zadowoleniem powołanie nowego Sądu Najwyższego;
25. przyjmuje z zadowoleniem pracę, jaką już wykonało Krajowe Biuro Antykorupcyjne, ale wskazuje na problem ingerencji ze strony prokuratora generalnego i próby podważania ram prawnych dotyczących walki z korupcją; podkreśla pilną potrzebę zapewnienia niezależności Krajowego Biura Antykorupcyjnego; podkreśla znaczenie niezależności specjalnego prokuratora ds. walki z korupcją i przyznania temu urzędowi niezbędnych środków i wystarczających zasobów umożliwiających właściwe funkcjonowanie; wzywa do skutecznego przeprowadzenia dochodzenia w sprawie zarzutów przeciwko głównemu prokuratorowi ds. walki z korupcją dotyczących zakłócania dochodzeń prowadzonych przez Krajowe Biuro Antykorupcyjne; wzywa władze Ukrainy do zwiększenia wysiłków na rzecz skutecznego prowadzenia dochodzeń w sprawie korupcji, jej ścigania i zwalczania na wszystkich szczeblach oraz do zapewnienia solidnych wyników tych działań; wzywa do przeprowadzenia kompleksowej reformy prokuratury, tak aby wzmocnić zdolności, wydajność, bezstronność i obiektywizm prokuratorów oraz ich niezależność od przełożonych;
26. przypomina, że rząd zobowiązał się do dalszych zmian w konstytucji zgodnie z zaleceniami Komisji Weneckiej, w tym do poszanowania istniejących praw mniejszości; wzywa do jak najszybszego przyjęcia nowego kodeksu wyborczego, który powinien zapewnić równe możliwości reprezentacji i ubiegania się o mandat kandydatom wszystkich narodowości zamieszkujących Ukrainę, a także ustawy o finansowaniu partii; z zadowoleniem przyjmuje odnowę Centralnej Komisji Wyborczej Ukrainy, która ma zasadnicze znaczenie dla wiarygodności procesu wyborczego Ukrainy i kluczowych wyborów, które odbędą się w 2019 r.; wzywa rząd, by w okresie poprzedzającym wybory wprowadził rozwiązania zapobiegające zakłóceniom konkurencji politycznej i manipulacji dzięki koncentracji władzy politycznej, gospodarczej i medialnej w rękach niewielkiej liczby osób;
27. ponownie wzywa do jak najpilniejszego zniesienia obowiązku składania przez działaczy organizacji pozarządowych oświadczeń majątkowych drogą elektroniczną oraz do zapewnienia skutecznej i przejrzystej kontroli oświadczeń składanych przez urzędników państwowych i funkcjonariuszy służby cywilnej; zdecydowanie potępia rosnącą liczbę ataków fizycznych na obrońców praw człowieka i dziennikarzy;

28. zauważa z zaniepokojeniem, że rząd jak dotąd nie podjął wystarczających wysiłków w celu rozbicia formacji Prawego Sektora i innych ugrupowań skrajnie prawicowych, które wciąż pozostają uzbrojone; wzywa rząd do położenia kresu klimatowi bezkarności w przypadku brutalnych napaści sił ultraprawicowych na mniejszości i osoby o odmiennych poglądach, zastraszania sędziów i wpływania na wynik wyborów oraz do konsekwentnego ścigania sprawców tego rodzaju przestępstw; oczekuje od wymiaru sprawiedliwości i prokuratury wyraźnego, niezależnego działania;
29. zauważa, że w „Manifeście Narodowym” przyjętym niedawno przez partię Swoboda, Prawy Sektor i wiele innych ugrupowań skrajnie prawicowych opowiedziano się wyraźnie przeciw stowarzyszeniu Ukrainy z UE i zażądano „nowego ukierunkowania geopolitycznego względem Wschodu i Zachodu”; podkreśla fakt, że nierozstrzygnięte stanowisko rządu w sprawie tych tendencji stwarza ryzyko obciążenia relacji z odpowiednimi sąsiadami należącymi do UE i z UE jako całością oraz osłabia polityczne możliwości przewyciężenia podziału politycznego kraju i rozwiązania konfliktu w Donbasie;
30. wzywa do poświęcenia większej uwagi obszarom mającym wpływ na przestrzeń społeczeństwa obywatelskiego do celów opracowywania i wdrażania przepisów prawa, tak aby przepisy te nie nakładały nieproporcjonalnych obciążeń i nie miały dyskryminującego wpływu na organizacje społeczeństwa obywatelskiego ani nie ograniczały przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego; podkreśla potrzebę udostępniania środków publicznym organizacjom społeczeństwa obywatelskiego działającym na rzecz praw człowieka, demokracji i praworządności, w tym organizacjom nadzorującym i wspierającym, małym organizacjom lokalnym oraz organizacjom pracującym z grupami mniejszościowymi i zmarginalizowanymi; uważa, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego powinny mieć swobodę otrzymywania środków od innych darczyńców, takich jak darczyńcy prywatni oraz międzynarodowe organizacje, organy lub agencje;
31. wzywa do zdecydowanych wysiłków w celu kontynuowania reformy decentralizacyjnej i do przyspieszenia procesu łączenia wspólnot terytorialnych w świetle nadchodzących wyborów parlamentarnych i samorządowych;
32. uważa, że nowe gminy miejskie powinny mieć możliwość dysponowania stabilnością finansową i należyтым statusem prawnym oraz że większe miasta również powinny móc brać udział w procesie łączenia; uważa, że polityka antykorupcyjna Ukrainy powinna obejmować regiony i lokalne instytucje; wyraża ubolewanie, że zniesiono poprzedni otwarty proces rekrutacji w formie konkursu na stanowiska przewodniczących organów administracyjnych rejonów i obwodów oraz ich zastępców jako urzędników służby cywilnej oraz że prawo ich mianowania i odwoływania nadano prezydentowi, gdyż może to poważnie zagrozić osiągnięciom dokonany już w ramach decentralizacji politycznej i reformie decentralizacyjnej w ogóle;
33. zauważa, że rząd Ukrainy zobowiązał się w rozdziale 13 układu o stowarzyszeniu do skutecznego wdrożenia podstawowych norm pracy MOP oraz dostosowania przepisów do odpowiedniego prawodawstwa UE; przypomina o przestrzeganiu tych zobowiązań i podkreśla, że zobowiązanie pracodawców do zawiadamiania państwowych służb bezpieczeństwa o strajkach bądź innych działaniach zbiorowych oraz inwigilowanie liderów i działaczy związków zawodowych przez państwowe służby bezpieczeństwa jest nie do pogodzenia z wdrożeniem Konwencji nr 87 MOP (art. 3 ust. 2); apeluje o

ulepszenie podstawy prawnej, aby pracownicy mogli skutecznie dochodzić prawnie swoich roszczeń o płacę za wykonaną pracę względem pracodawcy;

34. zaleca wznowienie przerwanych w 2017 r. prac nad ustawą o inspekcji pracy, mającą na celu znaczne podniesienie standardów bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników oraz uniezależnienie inspekcji pracy od obowiązku uzyskania zezwolenia przez przedsiębiorcę, a także wyposażenie jej w wystarczające zasoby i znaczne uprawnienia do egzekwowania przepisów; podkreśla konieczność aktywnego włączenia w to partnerów społecznych;

Poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności

35. jest nadal głęboko zaniepokojony rosnącą liczbą nielegalnie przetrzymywanych obywateli Ukrainy z tymczasowo okupowanych terytoriów, którzy zostali zatrzymani, skazani i uwięzieni przez władze rosyjskie, oraz żąda od Federacji Rosyjskiej, aby niezwłocznie i bezwarunkowo uwolniła laureata Nagrody im. Sacharowa w 2018 r. Ołeha Sencowa i wszystkich innych nielegalnie przetrzymywanych obywateli Ukrainy, w tym przedstawicieli mniejszości religijnych i etnicznych, podmiotów społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka; wzywa władze ukraińskie i społeczność międzynarodową do wykorzystania wszelkich dostępnych środków w celu ich uwolnienia;
36. przypomina, że sytuacja w dziedzinie praw człowieka na Półwyspie Krymskim znacznie się pogorszyła i systematycznie dochodzi tam do naruszeń wolności słowa, nadużyć medialnych i przymusowego narzucania obywatelstwa rosyjskiego, a poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności nie jest na Krymie zagwarantowane;
37. ubolewa nad brakiem skutecznych dochodzeń w przypadku brutalnych ataków na obrońców praw człowieka i dziennikarzy, o czym świadczy zabójstwo działaczki antykorupcyjnej Kateryny Handziuk, która zmarła 4 listopada 2018 r. po oblaniu kwasem; wzywa władze do postawienia przed wymiarem sprawiedliwości inicjatorów i sprawców takich ataków oraz do położenia kresu bezkarności za te zbrodnie;
38. wzywa do bardziej skoordynowanych wysiłków w celu realizacji ukraińskiej strategii w dziedzinie praw człowieka, w tym strategii politycznych na rzecz poprawy sytuacji mniejszości romskiej i innych grup mniejszościowych;
39. ubolewa nad tym, że dochodzenia w sprawie śmierci, do których doszło w trakcie demonstracji na Majdanie i w Odessie, oraz w sprawie zabójstw dziennikarzy przebiegają powoli i nie przyniosły konkretnych rezultatów;
40. z zadowoleniem odnosi się do przyjęcia ustawy o statusie prawnym osób zaginionych;
41. wyraża zaniepokojenie rosnącą liczbą procesów karnych przeciwko dziennikarzom, którzy ujawnili przypadki korupcji w aparacie państwowym lub wyrażali się krytycznie na temat prowadzonej przez rząd polityki reform lub polityki wobec wschodniej Ukrainy; przypomina rządowi o jego zobowiązaniu do pełnego przestrzegania uznanych na szczeblu międzynarodowym praw człowieka, takich jak wolność wypowiedzi i publiczne rozpowszechnianie opinii;

42. wzywa do ratyfikacji Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego i do sfinalizowania wszelkich działań niezbędnych do jego wdrożenia;
43. wzywa do ratyfikacji konwencji stambulskiej o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej; w związku z tym zwraca uwagę na przyjęcie ustawy o zapobieganiu przemocy domowej i jej zwalczaniu; z zadowoleniem przyjmuje nowo utworzone stanowisko pełnomocnika rządu ds. polityki równości płci;
44. wzywa władze Ukrainy – jasno podkreślając podstawową odpowiedzialność Federacji Rosyjskiej i jej pełnomocników – do skoncentrowania dodatkowych wysiłków na załagodzeniu cierpienia ludności dotkniętej konfliktem, w tym wsparcia na rzecz osób wewnątrznie przesiedlonych i weteranów wojennych, a także do zapewnienia łatwego dostępu do emerytur oraz świadczeń i usług społecznych mieszkańcom terytoriów znajdujących się obecnie poza kontrolą rządu;
45. podkreśla potrzebę funkcjonowania niezależnych mediów i ich pluralizmu, aby zapewnić bezpieczeństwo pracownikom mediów i dziennikarzom; wzywa do nieograniczania szans dla ośrodków medialnych publikujących w językach mniejszościowych, aby zapewnić obywatelom reprezentującym wszystkie grupy etniczne równy dostęp do informacji;
46. wzywa do przeglądu strategii na rzecz ochrony i integracji mniejszości narodowej Romów w ukraińskim społeczeństwie, tak aby objęła ona monitorowanie bezpieczeństwa jako kluczowy priorytet, oraz do zapewnienia właściwego wdrożenia tej strategii na wszystkich szczeblach; wzywa do ustanowienia państwowych programów mających na celu zapobieganie przestępstwom z nienawiści i innym formom dyskryminacji w ramach wdrażania krajowej strategii w zakresie praw człowieka; potępia głęboko zakorzenioną stygmatyzację i wykluczenie społeczne Romów wynikające z antycyganizmu; wyraża głębokie zaniepokojenie niedawnymi przypadkami przemocy wobec Romów i społeczności LGBTI oraz wzywa władze do niezwłocznego przeprowadzenia skutecznych dochodzeń, a także wzywa rząd do zdecydowanego i publicznego potępienia tych aktów i ich sprawców;
47. odnotowuje zamiar Ukrainy, aby znowelizować ustawę o edukacji zgodnie z zaleceniami Komisji Weneckiej, oraz apeluje, by szybko przełożyć ten zamiar na konkretne działania; apeluje o pełne wdrożenie tej ustawy w oparciu o merytoryczny dialog z przedstawicielami mniejszości narodowych, włączając w to ustawodawstwo, które przedłuża okres przejściowy do 2023 r. i reguluje wyjątek ustanowiony dla szkół prywatnych;
48. wyraża zaniepokojenie niedawnym orzeczeniem ukraińskiego sądu, przyznającym dostęp do danych z telefonu komórkowego dziennikarza śledczego Radia Wolna Europa / Radia Swoboda, oraz podkreśla zasadnicze znaczenie wolności mediów i ochrony źródeł informacji dziennikarskiej, szczególnie w kontekście walki z korupcją;
49. apeluje o konsekwentne i natychmiastowe działania na rzecz budowy mediów publicznych – niezależnych politycznie i ekonomicznie, zaangażowanych w swobodne kształtowanie opinii bez kontroli ze strony państwa i będących przeciwwagą dla dominacji prywatnych monopolii oligarchicznych;
50. zdecydowanie potępia niedawne uprowadzenie i ekstradycję obywateli Turcji ze

względu na zarzuty dotyczące ich powiązań z ruchem Gülena, z naruszeniem zasad praworządności i podstawowych praw człowieka; wzywa władze Ukrainy do zadbania o to, by wszelkie wnioski o ekstradycję napływające z państw trzecich były rozpatrywane w sposób przejrzysty, z należyтым poszanowaniem procedur sądowych zgodnie z europejskimi zasadami i normami, oraz by wszystkie działania władz lokalnych odbywały się przy pełnym poszanowaniu praworządności, praw człowieka i podstawowych wolności; podkreśla, że arbitralne procedury obejmujące aresztowanie, zatrzymanie lub ekstradycję stanowią naruszenie tych zasad; wzywa władze Ukrainy do ochrony wszystkich osób ubiegających się o azyl i rozpatrywania ich wniosków zgodnie z konwencjami międzynarodowymi; wzywa UE do wspierania państw Partnerstwa Wschodniego i udzielania im wsparcia, aby mogły oprzeć się presji wywieranej przez Turcję;

51. wyraża zaniepokojenie z powodu ograniczania przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego na Krymie, zwłaszcza zamknięcia ośrodków medialnych, które niewspółmiernie dotknęło społeczność Tatarów krymskich, naruszając ich prawo do informacji oraz prawo do zachowania własnej kultury i tożsamości;
52. podkreśla, że należy zagwarantować wolność słowa i prasy na Ukrainie, oraz wyraża zaniepokojenie z powodu doniesień o nękanii sądowym i inwigilacji dziennikarzy i obrońców praw człowieka;
53. wyraża zaniepokojenie z powodu znacznej liczby dzieci i dorosłych zarażonych odrą na Ukrainie; z zadowoleniem przyjmuje podjęte środki zaradcze, zaznacza jednak, że w kraju nadal jest wiele dzieci i dorosłych podatnych na zarażenie tą chorobą; w związku z tym ponawia swój apel o ogólnoeuropejskie działania na rzecz zwiększenia częstotliwości szczepień wśród dzieci i dorosłych;

Współpraca handlowa i gospodarcza

54. z zadowoleniem przyjmuje stabilizację ukraińskiej gospodarki i postępy we wdrażaniu DCFTA; zachęca Komisję do wspierania Ukrainy w określeniu obszarów sprzyjających dalszej dywersyfikacji gospodarczej oraz w nadaniu im priorytetów w procesie wdrażania DCFTA;
55. z zadowoleniem przyjmuje wzrost obrotów handlowych między UE a Ukrainą oraz dywersyfikację ukraińskiego eksportu do UE; zachęca Komisję do wspierania Ukrainy w określeniu obszarów sprzyjających dalszej dywersyfikacji gospodarczej oraz w nadaniu im priorytetów w procesie wdrażania DCFTA; zauważa, że w tym samym okresie nastąpił spadek eksportu do Rosji;
56. przypomina, jak ważne jest dopilnowanie należytego wdrożenia postanowień DCFTA oraz ich przestrzegania; wzywa Komisję do niezwłocznego nawiązania kontaktu z daną stroną w przypadku nieprzestrzegania któregoś z postanowień i do wykorzystania będących w jej dyspozycji instrumentów celem usunięcia wszelkich nieprawidłowości;
57. wzywa Ukrainę, by niezwłocznie powołała wewnętrzną grupę doradczą, aby umożliwić organizacjom społeczeństwa obywatelskiego właściwe monitorowanie wdrażania umowy;
58. wyraża uznanie z powodu wzrostu gospodarczego i wprowadzenia reform na Ukrainie,

jednak odnotowuje rosnące zaniepokojenie dużej części społeczeństwa w związku ze wzrostem cen detalicznych i cen mediów oraz zachęca do nadania priorytetu programowi reform w obszarach najbardziej związanych ze strukturą krajowej produkcji i możliwościami eksportu, aby generować wzrost gospodarczy i dochód oraz tworzyć miejsca pracy; wyraża głębokie zaniepokojenie trwającą redystrybucją bogactwa w rękach oligarchicznych struktur lub rodzin oraz narastającym ubóstwem dużej części społeczeństwa; wzywa w związku z tym do poświęcenia większej uwagi sytuacji społecznej w kraju;

59. uważa, że konsolidacja ukraińskiej gospodarki i stawienie czoła pilnym wyzwaniom społecznym, takim jak bezrobocie, niepełne zatrudnienie i szara strefa będą wymagały znacznego zwiększenia inwestycji; wzywa władze Ukrainy do podjęcia koniecznych reform, aby przyciągnąć nowe inwestycje, a zwłaszcza bezpośrednie inwestycje zagraniczne; w tym kontekście przyjmuje z zadowoleniem uzgodnione niedawno porozumienie w sprawie reform na rzecz inwestycji oraz wzywa Komisję do zwiększenia wysiłków w celu ograniczenia ryzyka inwestowania na Ukrainie dla sektora prywatnego; zachęca państwa członkowskie, aby połączyły siły z Komisją w tym zakresie i promowały Ukrainę jako cel inwestycji w swoich środowiskach biznesowych;
60. wzywa Komisję do przedstawienia Parlamentowi szczegółowej oceny układu o stowarzyszeniu na podstawie dotychczasowego rozwoju sytuacji, ponieważ w świetle wydarzeń, które miały miejsce, ocena skutków z 2007 r. jest od dawna nieaktualna; uważa, że ocena ta powinna obejmować przede wszystkim następujące elementy:
 - szczegółowe przedstawienie bilansu handlowego Ukrainy z podziałem na sektory i regiony,
 - rozwój małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) i przedstawienie wyników Instrumentu pożyczkowego DCFTA dla MŚP, utworzonego w 2015 r. i wyposażonego w kwotę 200 mln EUR, aby wesprzeć MŚP we wschodnim sąsiedztwie,
 - przedstawienie udziału w rynku,
 - opis sytuacji społeczno-gospodarczej,
 - opis sytuacji na rynku pracy, szarej strefy i zatrudnienia nieformalnego,
 - aktualna analiza sytuacji makrofinansowej Ukrainy, w tym dochodów i wydatków podatkowych, unikania opodatkowania i oszustw podatkowych;
61. przypomina, że rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1566 w sprawie wprowadzenia w odniesieniu do Ukrainy tymczasowych autonomicznych środków handlowych uzupełniających koncesje handlowe dostępne na mocy układu o stowarzyszeniu zawiera prawny wymóg, aby roczne sprawozdanie Komisji z wdrażania DCFTA obejmowało szczegółową ocenę autonomicznych środków handlowych, w tym ich skutków społecznych;
62. uważa, że zbliżenie przepisów między UE a Ukrainą przez DCFTA jest podstawowym instrumentem zbliżania Ukrainy do UE i przyczynia się do ułatwień w handlu, stwarza lepszy klimat biznesowy i inwestycyjny oraz sprzyja zrównoważonemu rozwojowi

gospodarcemu Ukrainy; uważa, że należy uważnie zarządzać wymiarem liberalizacji handlu z myślą o minimalizacji kosztów i maksymalizacji korzyści dla ukraińskich przedsiębiorstw i ukraińskiego społeczeństwa, oraz zachęca Komisję do rozważenia dalszych autonomicznych preferencji handlowych i innych środków; zachęca Ukrainę, by nadała priorytetowe znaczenie realizacji programu reform w dziedzinach, które są ściślej związane z jej strukturą produkcyjną oraz możliwościami eksportu do UE, w celu minimalizacji kosztów transformacji i maksymalizacji potencjalnych korzyści; wzywa Ukrainę, by niezwłocznie powołała wewnętrzną grupę doradczą, aby umożliwić organizacjom społeczeństwa obywatelskiego monitorowanie wdrażania umowy; z zaniepokojeniem odnotowuje wzrost ubóstwa ludności;

63. uważa, że zbliżenie przepisów do dorobku prawnego UE stanowi kluczowy wymiar DCFTA, ponieważ faktyczny dostęp do unijnego rynku oraz reformy w znacznym stopniu zależą od odpowiedniego wdrożenia i egzekwowania odnośnego prawodawstwa; jest świadomy, że stanowi to poważne wyzwanie dla rządu, instytucji i administracji publicznej na Ukrainie, wobec czego zachęca Komisję do udzielenia jej odpowiedniego wsparcia technicznego i finansowego; aprobuje działalność grupy wsparcia dla Ukrainy i wzywa grupę do przedstawienia Parlamentowi szerszych informacji na temat rodzaju udzielanej pomocy, w szczególności w odniesieniu do transpozycji i wdrożenia dorobku prawnego;
64. uważa, że zaangażowanie władz ukraińskich już od momentu opracowywania odpowiednich przepisów służy nadaniu temu procesowi bardziej pluralistycznego charakteru i obniżeniu kosztów transformacji, jakie ponosi Ukraina, w związku z czym wzywa Komisję do wykorzystania w pełni mechanizmów wymiany informacji ex ante;
65. przyjmuje z zadowoleniem dostosowanie krajowej strategii transportowej i wzywa do reform prawnych i instytucjonalnych potrzebnych do jej skutecznej realizacji;
66. ubolewa z powodu braku postępów w zbliżeniu przepisów do unijnych norm dobrostanu zwierząt i wzywa Ukrainę do niezwłocznego przyjęcia strategii w celu wypełnienia tego zobowiązania;
67. zwraca uwagę na wysoki poziom wykorzystania preferencji i z zadowoleniem przyjmuje stały wzrost w pozycjach taryfowych, w których preferencje są wykorzystywane;
68. zauważa, że ocena wdrażania DCFTA jest mocno skoncentrowana na przepływach handlowych i barierach handlowych; wzywa Komisję do odpowiedniego monitorowania i oceny wdrażania DCFTA – ze zwróceniem szczególnej uwagi na transpozycję i wdrożenie dorobku prawnego oraz wpływ na ukraińskie społeczeństwo – a także do zdawania publicznych i kompleksowych sprawozdań rocznych, w tym na temat technicznego i finansowego wsparcia udzielanego przez UE;
69. oczekuje, że Ukraina mianuje arbitrów do systemu rozstrzygania sporów oraz utworzy odpowiednie organy i wyznaczy przedstawicieli zgodnie z rozdziałem dotyczącym handlu i zrównoważonego rozwoju;
70. wyraża zadowolenie, że w dniu 20 marca 2018 r. Rada Najwyższa Ukrainy przyjęła w pierwszym czytaniu ustawę nr 5495 w sprawie ochrony ukraińskich lasów i zapobiegania nielegalnemu eksportowi surowego drewna; uważa, że wszelka

liberalizacja handlu drewnem powinna być uzależniona od ustanowienia ram prawnych w zakresie zapobiegania nielegalnemu eksportowi i zakazu takiego eksportu;

71. odnotowuje zobowiązanie Ukrainy w ramach układu o stowarzyszeniu do zwalczania nielegalnego handlu i zapobiegania mu, a także wzywa ten kraj do podjęcia działań na rzecz penalizacji nielegalnego handlu;
72. zauważa, że Partnerstwo Wschodnie koncentrowało się dotychczas głównie na dwustronnym handlu i inwestycjach między UE a państwami objętymi partnerstwem; wzywa do opracowania bardziej spójnego podejścia do wszystkich krajów Partnerstwa Wschodniego, a także do zacieśnienia współpracy z Eurazjatycką Unią Gospodarczą w zakresie ułatwień w handlu, zwolnienia z obowiązku wizowego i standardów technicznych;

Współpraca w dziedzinie energetyki, bezpieczeństwa i obrony

73. wyraża uznanie dla Ukrainy za dobrą współpracę w sektorze energetycznym, a także postępy, jakie ten kraj osiąga w dziedzinie efektywności energetycznej; podkreśla zasadniczą rolę poprawy efektywności energetycznej i rozwoju odnawialnych źródeł energii, w tym jako czynników napędowych wzrostu gospodarczego i zatrudnienia; podkreśla potrzebę dalszych reform, w szczególności dokończenia reformy rynków gazu i energii elektrycznej, aby w pełni zintegrować je z rynkiem energetycznym UE, a także zniesienia istniejącego monopolu i zapobiegania tworzeniu nowych monopolii, co przyniesie długofalowe korzyści gospodarcze przemysłowi i konsumentom; zachęca Komisję do dopilnowania, aby wszystkie projekty gazociągów były zgodne z regulacjami unijnymi; wzywa do rozszerzenia współpracy energetycznej w ramach Partnerstwa Wschodniego w celu wdrożenia porozumienia klimatycznego z Paryża z 2015 r.; podkreśla konieczność stworzenia niezależnego od interesów politycznych i prywatnych krajowego organu regulującego rynek gazu i energii elektrycznej, który przy ustalaniu cen i zapewnianiu rozsądnego kształtowania cen musi być zobowiązany do uczciwego kompromisu społecznego między interesami dostawców i konsumentów końcowych;
74. z zadowoleniem odnosi się do przyjęcia szeregu ustaw w dziedzinie środowiska, szczególnie ustaw w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i oceny oddziaływania na środowisko, oraz zwraca uwagę na potrzebę wdrożenia niezbędnych kampanii uświadamiających społeczeństwo; przyjmuje z zadowoleniem postępy w dziedzinie polityki klimatycznej w postaci przystąpienia do Ramowej konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu i przyjęcia strategii rozwoju niskoemisyjnego; zachęca do przyjęcia na wczesnym etapie państwowej strategii politycznej w dziedzinie środowiska oraz nowego systemu gospodarowania odpadami i ustawodawstwa w dziedzinie polityki klimatycznej zgodnych z dorobkiem prawnym UE;
75. przypomina, że zarządzanie środowiskiem to zasadniczy element wymogów układu o stowarzyszeniu; zwraca się do władz o dokonanie przeglądu porozumienia i wszelkich przyszłych planów dotyczących kompleksu elektrowni wodnych na Dniestrze, aby dostosować je do wymogów konwencji międzynarodowych i norm UE, zapewniając konsultacje publiczne ze wszystkimi zainteresowanymi stronami z Mołdawii i Ukrainy, w tym ze społeczeństwem obywatelskim, oraz aby chronić ekosystem i środowisko Dniestru;

76. wyraża głębokie zaniepokojenie pogarszaniem się sytuacji ekologicznej na wschodzie Ukrainy i na Krymie w wyniku konfliktu, szczególnie problemami związanymi z dostawami wody, które mogą mieć katastrofalne skutki dla całego regionu i prowadzić do nieodwracalnej katastrofy; wzywa wszystkie zainteresowane strony, by zapobiegły takiemu rozwojowi sytuacji i dołożyły wszelkich starań w celu zapewnienia właściwej konserwacji i odprowadzania wody, w tym również w kopalniach;
77. uznaje wysiłki Ukrainy na rzecz budowy rzeczywistej rynkowej gospodarki cyfrowej, w tym postępy w zakresie rozwoju otwartych danych, poszerzenie dostępu do systemów dostępu warunkowego dla telewizji cyfrowej i usług sieci wirtualnych, a także zwiększenie liczby usług łączności elektronicznej dla obywateli i rejestrów publicznych, takich jak ProZorro; podkreśla, że należy podjąć dalsze działania w celu zapewnienia ochrony praw i potrzeb ukraińskich obywateli korzystających z internetu oraz pełnego wdrożenia wymogów jednolitego rynku cyfrowego;
78. z zadowoleniem odnosi się do przyjęcia ustawy o elektronicznych usługach zaufania oraz do priorytetów określonych w koncepcji rozwoju gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego na Ukrainie na lata 2018–2020, które stanowią istotne kroki na drodze do integracji Ukrainy z unijnym jednolitym rynkiem cyfrowym;
79. przypomina o zasadniczej roli Ukrainy dla europejskiej sieci dostaw energii; potępia budowę gazociągu Nord Stream 2, ponieważ jest to projekt polityczny, który zagraża bezpieczeństwu energetycznemu Europy i wysiłkom na rzecz dywersyfikacji dostaw energii; wzywa do unieważnienia tego projektu;
80. wyraża zaniepokojenie systematyczną nielegalną eksploatacją zasobów naturalnych takich jak bursztyn, węgiel, piasek i drewno, często odbywającą się pod ochroną i przy wsparciu organizacyjnym administracji lokalnej lub regionalnej oraz organów egzekwowania prawa, która szkodzi i zagraża krajobrazom i siedliskom takim jak lasy i rzeki oraz uniemożliwia ekologicznie i gospodarczo zrównoważone zarządzanie zasobami kraju z korzyścią dla obywateli;
81. ubolewa nad wyczerpywaniem zasobów ukraińskich lasów w wyniku działania siatek korupcyjnych przynoszących korzyści partykularnym interesom na Ukrainie i przedsiębiorstwom w UE; apeluje o opracowanie, niezwłocznie wdrożenie i egzekwowanie skutecznych regulacji, aby zapobiegać nielegalnemu pozyskiwaniu drewna i korupcji w handlu drewnem na Ukrainie oraz ustanowić zrównoważoną gospodarkę leśną, chroniącą i utrzymującą ukraińskie lasy i zasoby;
82. przyjmuje z zadowoleniem działania podejmowane w celu modernizacji ukraińskiego wojska oraz marynarki na Morzu Czarnym i Morzu Azowskim jako silne gwarancje stabilności i integralności terytorialnej Ukrainy, lecz jednocześnie zachęca do pilnie koniecznej reformy przemysłu obronnego;
83. zdecydowanie potępia umyślny akt agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę dnia 25 listopada 2018 r. w Cieśninie Kerczeńskiej; domaga się natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich ukraińskich statków i marynarzy, którzy w międzyczasie powinni być traktowani jako więźniowie wojenni; wzywa UE i jej państwa członkowskie do wprowadzenia ukierunkowanych sankcji, jeżeli ukraińscy żołnierze nie zostaną uwolnieni i jeżeli dojdzie do dalszej eskalacji działań wojskowych; podkreśla, że nie ma żadnego uzasadnienia dla takiego użycia siły

wojskowej Rosji; wyraża poważne zaniepokojenie faktem, że może to stanowić pełzającą próbę przejęcia suwerennych praw Ukrainy na Morzu Azowskim w celu przekształcenia go w rosyjskie „wewnętrzne jezioro” i wyłączną strefę wojskową oraz w celu zdławienia gospodarki południowo-wschodniej Ukrainy; domaga się, aby Rosja zagwarantowała wolność żeglugi przez Cieśninę Kerczeńską i na Morzu Azowskim, którą zapewnia prawo międzynarodowe; wzywa OBWE i jej członków do przedłużenia mandatu specjalnej misji obserwacyjnej OBWE na Morzu Azowskim; wzywa UE i jej państwa członkowskie do zamknięcia dostępu do unijnych portów dla rosyjskich statków płynących z Morza Azowskiego, jeżeli Rosja nie przywróci wolności żeglugi w Cieśninie Kerczeńskiej i na Morzu Azowskim; wzywa do wykorzystania wszelkich środków dyplomatycznych w celu załagodzenia sytuacji i z zadowoleniem przyjmuje propozycję

84. przypomina o znaczeniu zacieśnienia współpracy z Ukrainą na różnych szczeblach, w tym w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje zainteresowanie Ukrainy dalszym zaangażowaniem w projekty w dziedzinie obronności, w tym w stałą współpracę strukturalną (PESCO) w zakresie bezpieczeństwa i obrony;
85. zachęca Ukrainę i UE do dalszego rozwoju współpracy w obszarach sprawiedliwości, wolności i spraw wewnętrznych;

Postanowienia instytucjonalne

86. podkreśla znaczenie aktywnej komunikacji z obywatelami Ukrainy na temat konkretnych korzyści płynących z Partnerstwa Wschodniego i jego celów;
87. podkreśla znaczenie walki z fałszywymi informacjami i propagandą rozpowszechnianymi przez Rosję, w tym przewidywaną ingerencją Rosji w wybory na Ukrainie oraz w całej Unii Europejskiej; wzywa do wzmocnienia współpracy między UE a Ukrainą w celu rozwiązania tego problemu;
88. wzywa do lepszego monitorowania wprowadzania reform i do prowadzenia działań następczych w związku z wprowadzaniem reform, zarówno po stronie Ukrainy, jak i po stronie UE, w oparciu o spójne i mierzalne wskaźniki; ponownie wzywa Komisję i ESDZ do przedkładania Parlamentowi i Radzie częstszych i szczegółowych pisemnych sprawozdań z realizacji umów;
89. wzywa Komisję do odpowiedniego monitorowania i oceny wdrażania DCFTA – ze zwróceniem szczególnej uwagi na transpozycję i wdrożenie dorobku prawnego oraz wpływ na ukraińskie społeczeństwo – a także do zdawania publicznych i kompleksowych sprawozdań rocznych, w tym na temat technicznego i finansowego wsparcia udzielanego przez UE;
90. wyraża przekonanie i podkreśla, że jeśli Ukraina (podobnie jak pozostałe państwa stowarzyszone – Mołdawia i Gruzja) wykaże się zaangażowaniem we wdrażanie układu o stowarzyszeniu i poszanowanie zasad demokracji, praworządności i podstawowych wolności, powinna uzyskać dostęp do specjalnych unijnych mechanizmów wsparcia, w tym w ramach wieloletnich ram finansowych na okres po 2020 r., zgodnie z modelem Partnerstwa Wschodniego Plus popieranym przez Parlament;

91. postanawia sporządzać coroczne sprawozdania z wdrażania układów o stowarzyszeniu;

o

o o

92. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, a także prezydentowi, rządowi i parlamentowi Ukrainy.